

Öppen vetenskap vid Malmö universitet

- en lägesbeskrivning utifrån
Unescos rekommendationer.
Rektorsuppdrag 2023

Madeleine Dutoit, Karin Sedvall och Helena Stjernberg Tagesson
Universitetsbiblioteket

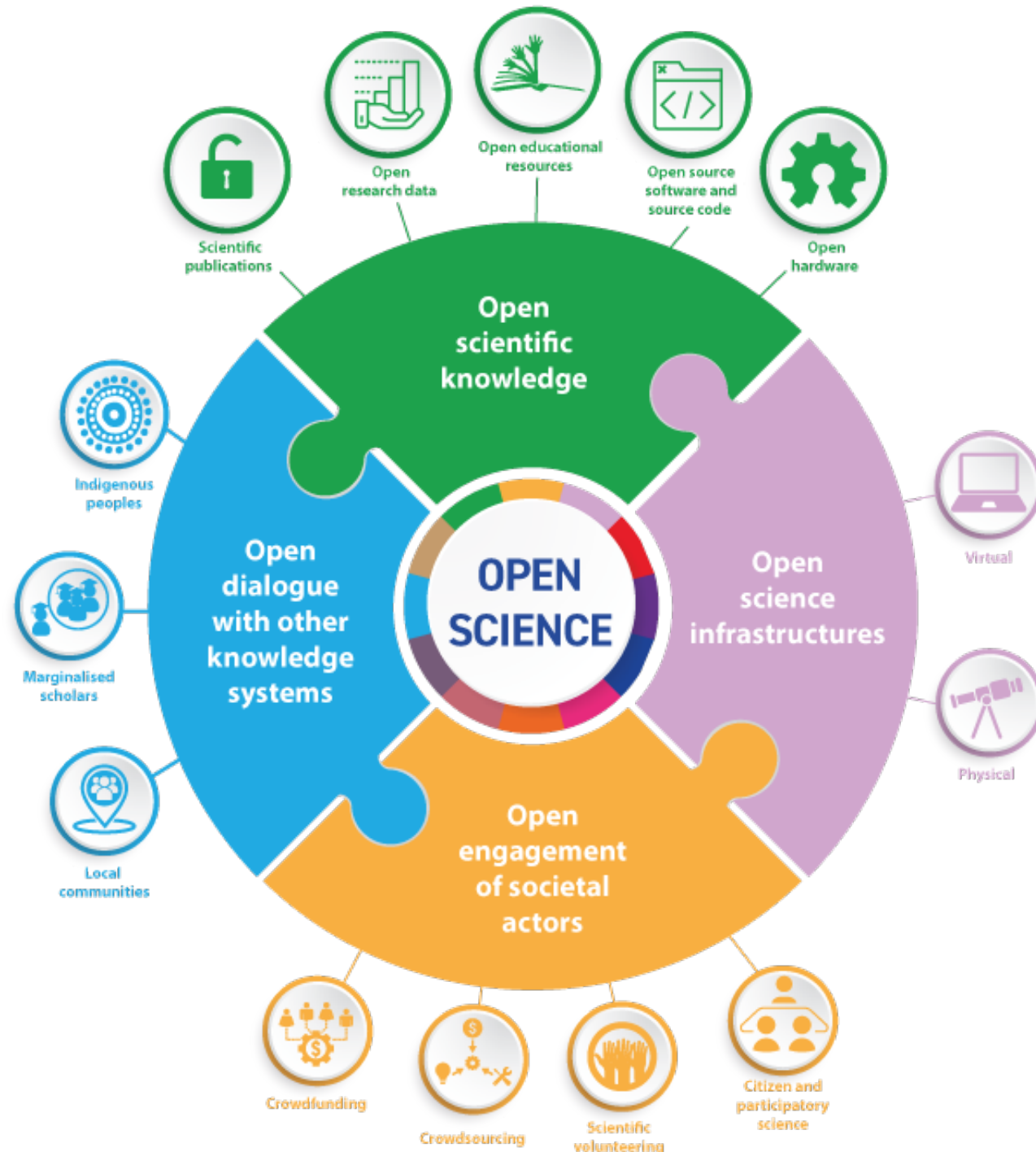
Öppen vetenskap enligt Unesco

Rektorsuppdrag som redovisas december 2023.

Information samlades genom besök i forskningsnämnder, kort enkät samt intervjuer med nyckelpersoner och stödfunktioner.

Öppen vetenskap står högt på agendan nationellt och internationellt:

- Kungliga bibliotekets regeringsuppdrag: nationella riktlinjer för öppen vetenskap, redovisas 15 januari.
- SUHFs olika arbetsgrupper

Vad krävs för en omställning?

Konkret stöd i form av

- kunskap och kompetens
- tekniska verktyg
- bibliotek och deras tjänster
- lagringsutrymme och plattformar

Kulturförändring genom

- implementering av normer och regler
- information och utbildning

Öppna infrastrukturer

Definition

Den infrastruktur – fysisk eller digital – som stödjer ett öppet vetenskapssystem

Vad har vi sett?

Mycket pågår, men samordning behövs för att stärka och utveckla det befintliga arbetet.

Vad behöver diskuteras?

- Hur kan Malmö universitet utveckla de gemensamma forskningsinfrastrukturerna så att de stödjer ett öppet vetenskapssystem?

Öppen dialog med andra kunskapssystem

Definition

Föra dialog och ta hänsyn till olika kunskapssystem och epistemologier. Nära kopplad till FN:s förklaring om kulturell mångfald och de mänskliga rättigheterna.

Vad har vi sett?

Exempel finns inom lärosätet, men de är ganska få och har varit svåra att identifiera. De exempel vi sett är tätt forskningsanknutna/disciplinberoende.

Vad behöver diskuteras?

- Om detta ska diskuteras närmare krävs mer utredning som inte ryms inom detta uppdrag.

Öppet engagemang från samhällsaktörer

Definition

Samarbete mellan forskare och allmänhet med öppna metoder och verktyg ökar dialogen mellan forskare, beslutsfattare och praktiker, utvecklar och förbättrar forskningen.

I denna del ingår medborgar-och deltagandeforskning, crowdfunding, crowdsourcing samt vetenskapligt volontärarbete.

Vad har vi sett?

Finns många goda exempel inom hela lärosätet, både gällande medborgarforskning och samverkansforskning.

Vad behöver diskuteras?

- Det finns en stark utveckling inom området medborgarforskning – behöver Malmö universitet förhålla sig till denna utveckling?

Öppen vetenskaplig kunskap: vetenskapliga publikationer

Definition

Vetenskapliga artiklar som genomgått peer review samt böcker, rapporter och konferenspublikationer med mera.

Vad har vi sett?

Utbredd kännedom om och arbete med öppen tillgång till publikationer. 86% av de vetenskapligt granskade artiklar som lärosätets forskare publicerat är öppet tillgängliga i någon form. Öppen tillgång till **böcker/ bokkapitel** inte lika utbrett även om krav finns hos finansiärerna. Finansiering svår.

Vad behöver vi diskutera?

- Hur vill Malmö universitet utveckla arbetet och underlätta finansiering av öppet tillgängliga böcker och bokkapitel?
- Hur kan Malmö universitet utveckla och stärka **flera vägar** till öppna publikationer?

Öppen vetenskaplig kunskap: forskningsdata

Definition

Forskningsdata som öppet kan användas, återanvändas och bevaras av alla.

Vad har vi sett?

Frågan om öppna forskningsdata börjar bli känd bland lärosätets forskare. Inrättandet av Kärnfacilitet för forskningsdata och dataanalys kommer att underlätta arbetet framåt. En forskningsdatapolicy är under utveckling.

Vad behöver vi diskutera?

- Hur kan Mau säkerställa att stödet kan skalas upp när behoven ökar?

Öppen vetenskaplig kunskap: öppna lärresurser

Definition

Öppna lärresurser (OER) omfattar lärande- och undervisningsmaterial och ska ges öppen licens för att främja återanvändande och spridning. Öppna lärresurser bidrar till spridande av forskningsanknuten kunskap.

Vad har vi sett?

Det finns många exempel vid lärosätet, däremot hittar vi inget samordnat stöd och ingen målsättning. Arbete pågår på nationell nivå i SUHF:s arbetsgrupp för öppna lärresurser. Öppen kurslitteratur lyfts ofta fram.

Vad behöver diskuteras?

- Utifrån SUHF:s pågående arbete - var hör denna fråga hemma på Malmö universitet?
- Hur kan Malmö universitet utforska utgivning av öppen svensk kurslitteratur?

Öppen vetenskaplig kunskap: öppen källkod & hårdvara

Definition

Källkod och hårdvara som görs tillgänglig med öppen licens

Vad har vi sett?

Intresse och exempel finns men vi hittar inget samordnat grepp eller någon gemensam målsättning.

Må har två goda exempel på öppen hårdvara. Arduino och Excerscent.

Vad behöver diskuteras

- Behövs det samordning och stöd?

